

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Höglandssjukhuset Eksjö

Klinik

Anestesi och intensivvård

Specialitet

2019-04-04

Datum

Eksjö

Ort

Gunilla Islander och Hanna Chin

Inspektörer

Styrkor

- Mycket god arbetsmiljö. Engagerat, positivt ledarskap.
- Liten läkargrupp med god gemenskap. Specialisterna är engagerade i ST – utbildningen. Det finns goda möjligheter till "klinisk volymträning". Specialisterna är engagerade i ST läkarens utveckling av ansvarstagande och professionell mognad. Specialister finns alltid till hands och tillkallar ST läkaren när en lärandesituation uppstår.
- Generös inställning till- och schemaläggning av extern teoretisk utbildning, egenstudier och handledarsamtal
- Välorganiserad och strukturerad introduktion.
- Gott om sökande till utlysta ST tjänster
- Regional studierektor som besöker regelbundet och upplevs som tillgänglig och aktiv. ST utbildningen i regionen har samordnats och utvecklats under hennes ledning.

Svagheter

- Den teoretiska organiserad fortbildningsaktivitet i vardagen kan utvecklas.
- Bemanning: få handledare med hänsyn taget till ökande "inflöde" av ST- och AT läkare samt läkarstudenter.
- Ingen egen forskning eller liknande.

Förbättringspotential

- Stimulera till organiserad gemensam fortbildning. • Försöka hitta gemensam tid i vardagen för ut-/fortbildning. T.ex. • Journal club, Mortality & Morbidity, Korta artikelpresentationer • ST läkaren/na kan ta del i ansvaret. Här kan regionens studierektor stötta.
- Stimulera forsknings/utvecklings aktivitet med stöd av "Futurum" Jönköping. Kliniken har två disputerade kollegor av utbildade och disputerade utanför Sverige. De kommer att kunna tillföra teoretisk kompetens som kan tas tillvara i fortbildningen
- Utöka pedagogiskt stöd för ST-läkarnas handledarinsats när antalet kandidater ökar
- ECT kan strukturerat användas ge praktisk basal erfarenhet
- Nyrekryterade specialister som saknar handledarutbildning skulle kunna gå kort handledare kurs inför sin första ST läkare. De sedan fortsätta utbildningen tillsammans med ST enligt regionens rutiner.

STRUKTUR

A Verksamheten

Länsdelssjukhus med 110 000 i upptagningsområdet. Cirka 6300 anestesier per år. Exempel på ingrepp: Knä- och höftproteser, frakturkirurgi, frakturkirurgi, kolecystektomier, ERCP, bråck, gastroskopier. regionalt center för spinalportar, tandextraktion/fyllning, abrasio, sektio. torakoskopier, hysterektomier (benigna), coloncancer, centrala venportar, mindre ÖNH samt tand. 1240 förlossningar 2018 (13%, sektio). 446 anestesier sker årligen på barn äldre än 3 år. IVA med 4 (snart 5) respiratorplatser. Smärtverksamhet finns. Tjänstgöring vid Eksjö sjukhus kompletterat med rotation till Ryhovs sjukhus samt specialanestesi vid Universitetssjukhuset i Linköping ger en bred och god erfarenhet. Adekvat mängd jourtjänstgöring ingår

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Läkarstaben består av 8 specialister varav en enbart arbetar med smärta och 1 ST-läkare. Ytterligare två ST läkare på ingång. Två hyrläkare per vecka. På kliniken finns en bred klinisk kompetens. Två specialister är disputerade innan de kom till Sverige. En algolog som snart går i pension.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Anestesi, operation, IVA kommer snart att flytta in i helt nybyggda lokaler. Alla läkare har egna arbetsrum. Fackbibliotekstjänst med bibliotekarie och vetenskapliga databaser finns. Utrustning är helt modern medicinsk och ändamålsenlig. På operation finns eget metodrum för procedurträning och sjukhusets "Metodicum", ett kliniskt träningscentrum, används till teamträning i simulatormiljö.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Mycket välstrukturerat och väldokumenterat introduktionsår. ST börjar med "sals-placering" tillsammans med sjuksköterska därefter ökande grad av ansvar under handledning av specialist. Jourstart efter cirka ett år då rotation till neonatalverksamheten (Ryhov) och grundläggande intensivvårdskunskap måste hinnas med dessförinnan. ST-läkare går ensam primärjour med bakjour hemma. Ingen barnjour finns. Specialanestesi thorax- och neuroanestesi sker på Linköpings Universitetssjukhus. IVA och tyngre "större" ingrepp på Jönköping. Alla får tjänstgöring på klinisk fysiologi. Detta ger ca. 3,5 års tjänstgöring på hemsjukhuset inkluderande kurser och projektarbete. Sidoplaceringar och specialanestesirotationer planeras av regionala studierektorn

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Handledarutbildningen arrangeras centralt av region Jönköping och sker med handledare och adept tillsammans, vilket är uppskattat. Alla handledare genomgår handledarutbildningen tillsammans med sin adept, även om handledaren har handlett ST-läkare tidigare. Intervjuade handledare uppvisar hög ambition och stort engagemang. Kontinuerlig handledning och instruktion i kliniskt arbete fungerar väl och återkoppling sker direkt. Ibland används strukturerade bedömningsverktyg såsom medsittning eller DOPS. Handledarsamtal schemaläggs och handledare använder strukturerad mall för dessa. Specialistkollegium sker årligen med verksamhetschef som moderator. Med korta "kommunikationsvägar" där man träffas och arbetar ihop dagligen blir en del av den formaliserade kommunikationen lite konstlad, vilket inte är fallet på det stora universitetssjukhuset. ST-läkarna dokumenterar sitt arbete på olika sätt. Vi rekommenderar ST-läkarna att göra en mer samlad och strukturerad dokumentation vilket kommer att underlätta ansökan om specialistkompetens. Det underlättar ansökning vid eventuella planer att arbeta utomlands. Dataprogram för detta finns. Det kommer att underlätta pappersarbetet som skall skickas in för specialistkompetensen

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidoutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Utöver regionsgemensamma deltagandet i Västra Götalandsregionens undervisning "ST-väst" varannan fredag så ges schemalagd studietid en dag varannan vecka i början av ST och glesare senare under utbildningen. Kurslitteratur i form av ett svenskt- och ett amerikanskt referensverk utdelas. En halvtimme var torsdag ägnas åt "Torsdagstanke" vilket innebär gemensam dragning av patientfall eller medicinskt ämne, men ingen regelrätt Journal club förekommer. Utbildningens A- och B-kursdelmål uppnås genom, STABRJL, arrangerad av region Jönköping. Bihandledare med vetenskaplig meritering, liksom basal forskningsmetodikkurs tillgodoses via Futurum Jönköping. Externa kurser beviljas generöst. En nationell- och en internationell kongress beviljas under ST. God utvecklingspotential för utveckling av den kontinuerliga interna teoretiska fortbildningen i vardagen.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

På kliniken finns två disputerade specialister. Men det är en kompetens som går att ta tillvara kanske med hjälp från Futurum alternativt från Linköping. För vetenskapligt arbete avsätts 10 veckors arbetstid inkluderande en introduktionskurs i vetenskaplig metodik anordnad av "Futurum".Handledningsresurser fås från Futurum. För kvalitetsprojekt avsätts 2 veckors arbetstid och dessa resulterar ofta i att ST-läkaren får ett fortsatt ansvar för ett intresseområde, vilket är positivt.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

I regionen finns en övergripande kurs gemensam för alla specialiteter för a- och b- målen i ST utbildningen. Denna kurs täcker a- och b- målen i föreskrifter för allmänna kompetenser för ST. Handledare och ST läkare går handledardelen av denna kurs gemensamt oavsett hur många ST läkare handledare har haft. Detta koncept är mycket uppskattat.. ST läkarna handleder och undervisar AT läkare, får feedback på detta. Ledarskapsförmåga ges rikliga möjligheter att praktisera både i vardagen och jourtid och kollegor finns nära och ger återkoppling. ST-läkarna tar stort ansvar för klinisk handledning och seminarier med AT-läkare och läkarstudenter från Linköping Teamträning i simulatormiljö förekommer regelbundet avseende A-HLR, barn-HLR, CEPS, traumateamträning. En av de intervjuade handledarna är utbildad instruktör. ST-läkarna tar stort ansvar för klinisk handledning och seminarier med AT-läkare och läkarstudenter från Linköping. Det pedagogiska stödet till ST-läkarna avseende denna verksamhet borde kunna ökas via de för studenterna ansvariga lärosätena.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.